

[Ømann.]

fået det svar, at det ekstraordinære personale, som de nu til juli udløbende midlertidige pris- og avancelove gav anledning til at ansætte, bibeholdes, og at lovens rammer derfor skulle kunne fyldes ud i et rimeligt omfang. De gavnlige virkninger, som denne lov kan have for ikke alene prisdannelsen og dermed direkte for forbrugerne, men også ud fra en mindre snæver betragtning på real-lønnen, på konkurrencen, på produktionslivets trivsel i det hele taget, er sådan set lagt i hænderne på administrationen, på monopoltilsynet, som loven har udstyret med rimelige bemyndigelser og en rimelig frihed i skønnet.

Særlig den generalpræventive effekt, som lovens virkninger i vidt omfang må bygge på, da administrationsområdet efter sin natur, pr. definition, er uoverskueligt, ja, den afhænger af, hvilke sager monopoltilsynet i starten vil tage op, og med hvilken energi og på hvilken måde det gøres.

Det har været et stærkt ønske i udvalget, at man giver mulighed for at overveje lovens virkninger, når loven har haft en rimelig periode at virke i, og det er derfor foreslået, at loven udløber til foråret 1970. Det er efter mit skøn en lovlig kort periode, hvis man skal indhøste tilstrækkelige erfaringer, for her er jo tale om forskellige nyskabelser på forskellige punkter, men vi vil til den tid have mulighed for og tid til at fremsætte vore forslag, og jeg kan derfor tiltræde forslaget om at tage loven op til foråret. Jeg tror ikke, at vi ikke for fremtiden skal have en prislov af denne karakter og efter disse principper.

Det nye, som knæsættes ved denne lov, er erkendelsen af, at kontrol med priserne ikke kan erstattes af finanspolitiske indgreb, generelle indgreb, således som tendensen jo har været i de seneste årtier, endvidere erkendelsen af, at produktionsstigninger og fri import giver en ny situation for prisdannelsen, og at man ikke i denne forbindelse helt kan forlade sig på det 19. århundredes økonomiske naturlove om liberal tilpasning og prisdannelse. Det er tanker, som socialistisk folkeparti tidligere har givet udtryk for her i tinget og helt konkret i et lovforslag om ændring af monopolløven, som vi fremsatte den 7. februar 1968.

Det vil fremgå af det sagte, at vi kan

stemme for dette lovforslag, der i modsætning til, hvad hr. Haunstrup Clemmensen sagde, er smidigere og ikke har de ulemper, som må følges med de mere mekaniske stop, som fandtes i de nu udløbende prislove. Ulemperne ved de nu udløbne prislove har dog i øvrigt vist sig at være temmelig stærkt overdrevne; det synes jeg også er fremgået af udvalgsbehandlingen.

Til sidst en betragtning af mere formel karakter. Det er en noget mager betænkning, folketinget har fået udleveret, i særdeleshed når man tager i betragtning, hvad vi har fået af prompte fremskaffet materiale i udvalget. Det blev sagt af hr. Haunstrup Clemmensen, at folketinget burde gøre sig fortrolig med denne lov. Det burde folketinget; folketinget burde have rigere mulighed for at gøre det end gennem lovforslaget og den betænkning, som er fremlagt. Jeg beklager, at argumenter om travlhed i trykkeriet fik mig til at tiltræde, at dette materiale ikke blev optrykt. Det var min opfattelse, at materialet dog alligevel eksisterede og kunne være vejledende ved lovens administration. Jeg har senere, så vidt der har været tid til det, søgt oplysning om disse ting og fået at vide, at dette er kun en halv sandhed, for ganske vist ligger de besvarelser, vi har fået, stadig væk i kopi i handelsministeriet, men officielt, det vil sige som fortolkningsgrundlag for domstolene, er dette materiale ikke tilgængeligt, fordi det formelt set bliver betragtet som fortroligt, er stemplet fortroligt og vel nok arkiveres de næste 25 år.

Jeg nævner dette i det samlede tingsinteresse som noget, man som udvalgsmedlem bør skænke stor opmærksomhed. Jeg synes, at det på denne baggrund, som altså for mig er en ny baggrund, er principielt uheldigt at lade ministerens værdifulde besvarelser låse ned, og jeg håber, at der måske kan blive anledning til i udvalget at drøfte afgivelsen af en tillægsbetænkning med optryk af de mere værdifulde bilag. Der er jo også kommet bilag senere, efter at vi tog vor beslutning i udvalget.

Jørgen Peder Hansen: I forbindelse med at vi behandler det foreliggende lovforslag om vejledende priser, mener jeg, det kan være ret rimeligt at minde om den henvendelse, som er tilstillet regering og folketing fra